

PAPERITTOMAT JA JÄRJESTÖT

- Tiedon välitys, vaikuttaminen, auttaminen

- Ministeriryhmä julkaisi [toimenpidesuunnitelman](#) "laittomasti maassa oleskeleviin" liittyen 16.12.16 → selkeä velvoite kunnille järjestää majoitusta ja välttämätöntä tukea.
- Ilmoitusvelvollisuus asiakkaista Migrin tilannekeskukseen
- Viranomaisten ohjattava asiakkaat vapaaehtoisen paluun ohjelmaan
- Kunnat saivat 31.1. [ohjeen STM:ltä](#) ohjeita kiireellisen toimeentulotuen ja terveyspalveluiden myöntämiseen. Palvelut voidaan järjestää osana hätämajoitusta.
- Toimijoiden järjestelmät suureksi osin vasta käynnistysvaiheessa
- Soveltamisohjeita on tarjolla niukasti

Tilannekuva paperittomien auttamisesta järjestöjen näkökulmasta

- Suomessa on kokoontunut syksystä alkaen n. 20 verkostoa, joissa n. 120 järjestöä, seurakuntaa ja kaupunkien edustajaa ovat suunnitelleet paperittomien auttamista (kysely viikolla 5)
- Verkostoissa on suunniteltu paperittomien majoitukseen, ruoka-apuun, materiaaliapuun, neuvontaan ja päivätoimintaan soveltuvia toimenpiteitä
- Verkostojen vahvuuksia ovat mm
 - Kokemus toimia heikossa asemassa olevien ihmisten parissa
 - Matalan kynnyksen toiminnat
 - Joustavuus ja kyky reagoida muuttuviin tilanteisiin
 - Asunnottomuuskysymysten asiantuntijoilla on erityisosaamista

Tilannekuva paperittomien auttamisesta järjestöjen näkökulmasta

- Hätmajoituksia avattiin loppuvuodesta useissa seurakunnissa ja monet niistä ovat edelleen käytettävissä
- Punainen Risti tarjosi hätmajoitukseen materiaaleja: patjoja, peittoja, liinavaatteita
- Kuntien hätmajoituksia on tiedossa n. 15
- Kevään aikana löydettävä erilaisia toimintamalleja
- Hätmajoitusten lisäksi tarvitaan päivätoiminnan vaihtoehtoja
- Valtakunnallinen tietoisuus toimijoista ja avun muodoista on tärkeää. Kuntien erikieliset palvelulistaukset hyvä tapa lisätä tietoja palveluista

Tilannekuva paperittomien auttamisesta järjestöjen näkökulmasta

- Järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma tietotaito ja toiminnan asemointi on tärkeää
- Mitä teemme järjestöinä, vapaaehtoisina, kansalaisina?
- Järjestöjen toiminnan eettiset periaatteet puntariin
- Uskallus toimia
- Sanoitusta, tukea ja koulutusta työntekijöille ja vapaaehtoisille kaivataan

Paperittoman ihmisen näkökulma

- Paperittomuus on karu valinta
- Palveluun hakeutumisessa on iso kynnyks
- Luottamus viranomaisiin heikkoa
- Palauttamisen ja karkotuksen uhka
- Jokapäiväisen elämän järjestäminen on hyvin vaikeaa
- Vaarana joutua erilaisen hyväksikäytön ja rikollisuuden kohteeksi. Vaarana ajautua rikoksiin
- Paperittomien ääni ei kuulu, eivätkä heidän erilaiset tilanteensa ole tiedossa

Paperittomien auttaminen on inhimillistä

